

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๔/๑๗๑๗

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว๔๔๓ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ (เรื่อง สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ) ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้มีสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์) เพื่อเป็นสินเชื่อระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่นอกระบบสามารถเข้ามาให้บริการสินเชื่อรายย่อยในระบบได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบให้กับประชาชนทดแทนการกู้ยืมนอกระบบ

ทั้งนี้ นิติบุคคลที่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ได้ จะต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วน ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วหรือเงินลงทุน (สำหรับห้างหุ้นส่วน) ไม่น้อยกว่า ๕ ล้านบาท ให้บริการสินเชื่อแบบมีหรือไม่มีหลักประกันแก่ประชาชนที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในจังหวัดที่สำนักงานใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจตั้งอยู่ ในวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย โดยผู้ประกอบธุรกิจอาจเรียกดอกเบี้ย รวมค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใด ๆ แล้วไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี (Effective Rate)

๑.๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้กระทรวงการคลังเร่งประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้นอกระบบ และการให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น การให้สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ นาโนไฟแนนซ์ เป็นต้น ให้ถูกต้องและทั่วถึง รวมทั้งให้ประสานงานและร่วมมือกับสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้การช่วยเหลือด้านสินเชื่อดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการหรือสภาพปัญหาของผู้มีรายได้น้อยมากยิ่งขึ้นด้วย

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงการคลังได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ กระทรวงการคลังได้ขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบและความช่วยเหลือด้านสินเชื่อแก่ประชาชน โดยมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ เช่น การแถลงข่าว ความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบเป็นรายเดือน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ www.1359.go.th และเฟซบุ๊กสายด่วน ๑๓๕๙ รวมถึงจัดการสัมมนาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับช่องทางการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบและความช่วยเหลือด้านสินเชื่อ ตลอดจนเชิญชวนผู้สนใจขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ เป็นต้น

๑.๓.๒ กระทรวงการคลังได้เปิดให้ผู้สนใจยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นมา โดย ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีจำนวนนิติบุคคลยื่นคำขออนุญาตทั้งสิ้น ๙๒๗ ราย ใน ๗๔ จังหวัด มีจำนวนผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจแล้ว ๕๑๖ ราย ใน ๖๖ จังหวัด ซึ่งในจำนวนนี้ ได้เปิดดำเนินการแล้วเป็นจำนวน ๓๘๒ ราย ใน ๖๔ จังหวัด และมีจำนวนผู้ประกอบการที่ปล่อยสินเชื่อแล้ว ๓๕๘ ราย ใน ๖๓ จังหวัด

สำหรับสถิติการอนุมัติสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ มียอดสินเชื่ออนุมัติสะสมแก่ประชาชนจำนวน ๕๖,๕๕๘ บัญชี รวมเป็นจำนวนเงิน ๑,๕๕๘.๙๗ ล้านบาท หรือคิดเป็นวงเงินสินเชื่ออนุมัติเฉลี่ยจำนวน ๒๗,๕๖๔.๐๑ บาทต่อบัญชี ประกอบด้วย สินเชื่อแบบมีหลักประกันจำนวน ๓๐,๒๗๔ บัญชี เป็นจำนวนเงิน ๙๒๙.๒๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๖๑ ของจำนวนยอดสินเชื่ออนุมัติสะสม และสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันจำนวน ๒๖,๒๘๔ บัญชี เป็นจำนวนเงิน ๖๒๙.๗๑ ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๙ ของจำนวนยอดสินเชื่ออนุมัติสะสม ขณะที่ยอดสินเชื่อคงค้างรวมมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๐,๔๐๒ บัญชี คิดเป็นจำนวนเงิน ๕๘๗.๙๗ ล้านบาท สำหรับสินเชื่อคงค้างชำระไม่เกิน ๓ เดือน มีจำนวน ๑,๙๔๔ บัญชี หรือคิดเป็นจำนวนเงิน ๕๗.๙๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๘๕ ของยอดสินเชื่อคงค้างรวม และมีสินเชื่อคงค้างชำระเกินกว่า ๓ เดือน (NPL) จำนวน ๖๔๕ บัญชี คิดเป็นจำนวนเงิน ๓๕.๙๑ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๖.๑๑ ของยอดสินเชื่อคงค้างรวม

๑.๔ ปัญหาอุปสรรค

ข้อสังเกตจากการลงพื้นที่ตรวจราชการของกระทรวงการคลัง การตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ และการดำเนินงานของคณะกรรมการใกล้เคียงประណหมหนี้ในระบบประจำกรุงเทพมหานครและประจำจังหวัด พบว่า ประชาชนจำนวนมากยังคงมีความต้องการขอสินเชื่อมากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินจำเป็น หรือใช้เป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรือใช้ชำระหนี้ในระบบให้ครบถ้วน ดังนั้น การกำหนดวงเงินสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ไว้เพียง ๕๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นข้อจำกัดให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าว ไม่สามารถขอสินเชื่อได้ตามความจำเป็นของตน แม้จะมีศักยภาพในการชำระหนี้คืนก็ตาม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ ให้ประชาชนสามารถขอสินเชื่อได้อย่างยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้นตามความจำเป็นของตน จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ของกระทรวงการคลัง

๓. สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ ดังต่อไปนี้

/๓.๑ เพิ่มวงเงิน...

๓.๑ เพิ่มวงเงินสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ที่ผู้ประกอบการจะสามารถให้สินเชื่อแก่ประชาชน จากเดิม ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย เป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๓.๒ ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับทุนจดทะเบียนหรือเงินลงทุนของผู้ประกอบการ เพื่อให้สอดคล้องกับวงเงินที่เพิ่มขึ้น

๓.๒.๑ กรณีผู้ประกอบการสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ประสงค์จะให้สินเชื่อแก่ประชาชนไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย ต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วหรือเงินลงทุนขั้นต่ำไว้ที่ ๕ ล้านบาท กรณีผู้ประกอบการสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ประสงค์จะต้องการให้สินเชื่อแก่ประชาชนไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย ต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วหรือเงินลงทุนไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท ส่วนผู้ที่ได้รับใบอนุญาตผู้ประกอบการสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์อยู่เดิม หากประสงค์จะให้สินเชื่อ เกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนชำระแล้วหรือเงินลงทุนจากเดิมไม่น้อยกว่า ๕ ล้านบาท เป็นไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท เพื่อให้สะท้อนถึงความมั่นคงในการประกอบธุรกิจที่มีการให้สินเชื่อต่อรายในวงเงินที่สูงขึ้น

๓.๓ ผู้ประกอบการอาจเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใด ๆ จากลูกหนี้รวมกันแล้วเป็นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Rate) จากเดิมไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี เป็นดังนี้

๓.๓.๑ วงเงินสินเชื่อ ๕๐,๐๐๐ บาทแรก อาจเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใด ๆ รวมแล้วไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี

๓.๓.๒ วงเงินสินเชื่อส่วนที่เกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท อาจเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใด ๆ รวมแล้วไม่เกินร้อยละ ๒๘ ต่อปี

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กระทรวงการคลังประเมินว่าการเพิ่มวงเงินสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์จะส่งผล ดังนี้

๔.๑ ประชาชนและผู้มีหนี้ในระบบจะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยเป็นธรรมได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงมากยิ่งขึ้น โดยได้รับวงเงินสินเชื่อที่เพียงพอต่อความจำเป็นของตน ทั้งนี้ ในการพิจารณาสถิติจากฐานข้อมูลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีลูกหนี้ในระบบจำนวน ๑.๒๖ ล้านคน มูลหนี้ในระบบจำนวน ๖๘,๐๐๓.๔๓ ล้านบาท พบว่าหากเพิ่มวงเงินสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ เป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะสามารถช่วยเหลือประชาชนผู้มีหนี้ในระบบจากเดิมร้อยละ ๗๘.๘๙ ของจำนวนผู้มีหนี้ในระบบ เป็นร้อยละ ๙๑.๙๘ ของจำนวนผู้มีหนี้ในระบบ หรือช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ในระบบ ได้เพิ่มจาก ๙.๙๒ แสนคน เป็น ๑.๑๖ ล้านคน นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยเหลือประชาชนทั่วไปที่มีความจำเป็นทางการเงินแต่ไม่มีความพร้อมหรือไม่มีความเพียงพอที่จะขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินทั่วไปได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

๔.๒ การเพิ่มวงเงินสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์จะส่งผลให้ภาระหนี้ครัวเรือนของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น ไม่มากนัก โดยเพิ่มจากร้อยละ ๗๗.๘๐ ของ GDP (ข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย ณ ไตรมาส ๓/๒๕๖๑) เป็นร้อยละ ๗๗.๘๐๗ ของ GDP โดยประมาณการจากการเปลี่ยนแปลงหนี้ในระบบเดิมของผู้มีรายได้น้อย ตามข้อ ๔.๑ เข้ามาเป็นหนี้ในระบบภายใต้สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ นอกจากนี้ แม้ว่าจะระดับของหนี้ครัวเรือนดังกล่าวจะเพิ่มขึ้น แต่ประชาชนจะได้รับโอกาสในการแก้ไขปัญหาทางการเงิน มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ หรือสามารถชำระหนี้ในระบบให้เบ็ดเสร็จเป็นการทดแทน

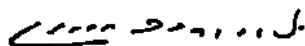
๔.๓ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์จะไม่ก่อให้เกิดความลักลั่นหรือส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (สินเชื่อ นานาไฟแนนซ์) และผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ เนื่องจากธุรกิจแต่ละประเภทมีกลุ่มลูกค้าสินเชื่อแตกต่างกัน โดยกลุ่มลูกค้าของธุรกิจสินเชื่อ นานาไฟแนนซ์และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ได้แก่ ผู้ประกอบการขนาดเล็กที่ขาดเงินทุนหมุนเวียน และผู้มีเงินเดือนหรือกระแสรายได้เป็นรายเดือน ตามลำดับ ในขณะที่ธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์มีประชาชนรายย่อยเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเห็นควรนำเสนอหลักการของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อ
พีโกไฟแนนซ์ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังจะได้ดำเนินการปรับปรุงประกาศกระทรวงการคลัง
ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบธุรกิจและประชาชนทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

โทร. ๐ ๒๑๖๙ ๗๑๒๘ ถึง ๓๖ ต่อ ๑๓๖ โทรสาร ๐ ๒๑๖๙ ๗๑๓๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ fidp@fpo.go.th